

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง ในเขตศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน ว่าที่ร้อยตรี ธเนศ ญวงษ์ศรี

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ กฐิน ศรีมงคล	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูรณ์ สุทธิสุภา	กรรมการ
นายฐานิสวรรค์ วงศ์ประเสริฐ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป คชศิลา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และเปรียบเทียบการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง ในเขตศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรค และความต้องการของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และการทำการเกษตร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง จำนวน 170 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

จากผลการวิจัย พบว่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งและเผ่ากะเหรี่ยง ในเขตศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ($t = -2.92^{**}$) โดยเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะมีการปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มากกว่าเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง โดยเฉพาะประเด็นการป้องกันไฟป่า การป้องกันรักษาป่า และการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนประเด็นการปลูกป่า และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า การปฏิบัติของเกษตรกรชาวเขาทั้งสองเผ่าไม่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า

เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งมีการปลูกพืชในระบบเชิงเดี่ยว ส่วนเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงจะมีการปลูกพืชในระบบไร่หมุนเวียนด้วย

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรทั้งสองเผ่า พบว่า ไม่มีปัจจัยใดที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของเกษตรกรชาวเขาเผ่าม้ง แต่เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงนั้น พบว่า การเข้าร่วมสมาชิกองค์กรหมู่บ้าน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกษตรเชิงอนุรักษ์ มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ดังนั้นการที่จะวางแผนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยเฉพาะพื้นที่สูงที่มีเกษตรกรชาวเขาอาศัยอยู่ควรต้องการคำนึงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดังกล่าว

เกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญ พบว่า เกษตรกรชาวเขาเผ่าม้งส่วนใหญ่จะมีปัญหาในการตัดไม้ทำลายป่า ต้องการให้เจ้าหน้าที่มาเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งอาจทำได้โดยการจัดอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ส่วนใหญ่จะมีปัญหาด้านไฟป่าลุกลามอย่างไม่มีขอบเขต และต้องการให้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกรมากขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรชาวเขา เจ้าหน้าที่ควรจัดหาอุปกรณ์และงบประมาณ ที่ใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อการอยู่ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยไม่สร้างปัญหาการบุกรุกป่าไม้และไฟป่า สามารถทำให้เกษตรกรชาวเขามีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทำให้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Thesis Title Comparison of Forest Resource Conservation of Hmong and Karen Farmers in the Inthanon Royal Project Development Centre , Chiang Mai Province

Author Acting Sub – Lieutenant Thanet Nuwongsri

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Chairman

Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa Member

Mr.Thanit Wongprasert Member

Asst . Prof. Prateep Kochasila Member

Abstract

The objectives of this study were to study forest resource conservation and compare forest resource conservation of Hmong and Karen farmers in the Inthanon Royal Project Development Centre and to investigate the problems, constraints and needs of farmers regarding to forest resource conservation. The population of this study were 170 Hmong and Karen farmers . Data was analysed by using Statistical Packages for Social Science (SPSS PC⁺) .

Form research findings, it was found that Hmong and Karen farmers in the Inthanon Royal Project Development Centre, Chiang Mai Province had different forest resource conservation significantly at 0.01 level, most Karen farmers practiced on forest resource conservation more than Hmong farmers in terms of forest fire prevention, forest protection, dissemination of knowledge on forest resource conservation . As for reforestation and dissemination of information on forest resource conservation had not different.

As for factors effecting forest resource conservation of Hmong and Karen farmers, it was found that there were no any factors effecting forest resource conservation for Hmong farmers but for Karen farmers it was found that organizational membership, settlement duration

and knowledge on forest resource conservation . were relevant factors . Therefore, government policy on forest resource conservation should take these factors into account.

As for problems of forest resource conservation, most Hmong farmers had problems of deforestation and needed information dissemination by government agencies therefore, more training courses on forest resource conservation should be taken into account. Most Karen had problems of forest fire and needed land allocation.

It is suggested that government should realize farmer's felt needs and supply more materials and budget relating to forest resource conservation in order to stop deforestation and forest fire which leads to farmers income, quality of life and effective forest resource conservation.